

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การค้ามนุษย์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทุกยุคสมัยคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ ในยุคแรกปรากฏอยู่ในรูปแบบของการค้าทาส พบหลักฐานว่ามีชนชั้นทาสตั้งแต่ยุคโลหะ (Copper Age 4,000 - 2,500 B.C.)¹ ต่อมาในสมัยจักรวรรดิโรมัน (27 B.C.) ระบบทาสได้ทวีความสำคัญขึ้นจนกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจโรมัน และด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้การค้าทาสเฟื่องฟูมากในสมัยโรมัน ส่วนที่มาของทาสในสมัยนั้นอธิบายได้โดยสุภาษิตกฎหมายลาตินบทหนึ่งว่า “servi auri nascuntur, auri fiunt” (slave are either born or made) ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะภายนอกเป็นมนุษย์ทุกประการ แต่ทาสก็ไม่ได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้วยเหตุผลที่ไม่มีสิทธิตัดสินใจในเรื่องใดๆ² แม้แต่ชีวิตของตนเอง ดังนั้นทาสจึงอาจถูกซื้อและถูกขายได้เฉกเช่นการซื้อขายของสินค้าประเภทหนึ่ง และสำหรับทาสหญิงจะถูกใช้งานบริการทางเพศแก่เจ้านายผู้ชาย หรืออาจถูกนำไปค้าประเวณี³

การค้ามนุษย์ในยุคหลังจากนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่งของการขยายตัวทางการพาณิชย์ของยุโรป รวมทั้งอาณานิคมในโลกใหม่ ระบบทาสในยุคนี้พัฒนาขึ้นในศตวรรษที่ 13 โดยพ่อค้าชาวอิตาลีได้ซื้อตัวชาว Circassian Tartar และ Georgian จากบรรดาพ่อค้าในแถบทะเลดำ และนำส่งต่อไปยังตลาดในประเทศที่สามได้แก่ อียิปต์ อิตาลี และสเปน⁴ ต่อมาการค้าทาสได้เจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในช่วงศตวรรษที่ 16-19 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาใช้แรงงาน นอกจากนั้นการค้าทาสยังเป็นธุรกิจที่ทำกำไรได้อย่างงามอีกด้วย เคยประมาณการว่ามีชาวแอฟริกันสิบห้าล้านถึงยี่สิบล้านคนถูกส่งจากแอฟริกาข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก ไปเป็นทาสในสหรัฐ อย่างไรก็ตามตัวเลขที่ถูกต้องของจำนวนคนผิวดำชาวแอฟริกันที่ถูกจับไปเป็นทาสในสหรัฐในสมัยค้าทาสมีอยู่ประมาณสิบล้านคน การนำเข้าทาสมายังสหรัฐอย่างถูกต้องตามกฎหมายถูกยกเลิกอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1808 เป็นช่วงเวลาเดียวกับที่นานาชาติเริ่มกำหนดให้การค้าทาสเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่การลักลอบค้าทาสก็ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในสหรัฐ ประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์นประกาศยกเลิกการมีทาสทั้งหมดในดินแดนของสหรัฐ โดยทาสทุกคนต้องมีเสรีภาพในวันที่ 1 มกราคม

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์, อารยธรรม สมัยโบราณ-กลาง, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 8.

² Welch Kathryn, The Romans (Sydney: Lansdown Publishing, 1997), p. 113.

³ Ibid., p. 110.

⁴ Prentice-hall, Laura Foner Eugene D. Genovese, ed., Slavery in the New World (New Jersey: Inc. Egle Wood Clifes, 1969), p. 61.

⁵ ธนู แก้วโอภาส, แอฟริกา (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชาติเศรษฐกิจจำกัด, 2536), หน้า 105.

ค.ศ. 1863⁶ และในศตวรรษที่ 19 นี้เองที่ทั่วโลกเริ่มมองเห็นว่าการค้าทาสเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เป็นภัยคุกคามมนุษยชาติ เป็นความผิดอาญาระหว่างประเทศและเป็นการละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง

ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงศตวรรษที่ 19 การค้ามนุษย์ในบริบทของการค้าทาสได้เปลี่ยนแปลงตามสภาพและเงื่อนไขในยุคที่ต่างกัน แต่สิ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงไม่ว่าในยุคสมัยไหนคือ การปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกันอย่างเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่ง ถึงแม้ว่าการค้ามนุษย์ในความหมายของการค้าทาสตามที่เข้าใจกันในยุคอาณานิคมจะจบสิ้นลงไปแล้ว แต่การค้ามนุษย์ในรูปแบบอื่นก็ได้อุบัติขึ้นและดำรงอยู่ เพื่อเป็นประวัติศาสตร์ด้านมืดของมวลมนุษยชาติต่อไป

ช่วงทศวรรษที่ผ่านมาโลก ได้มีพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง การพัฒนาทางเศรษฐกิจและโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคม ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เมื่อรวมเข้ากับการได้มาซึ่งอำนาจและผลประโยชน์มหาศาลทำให้ประกอบอาชญากรรมธรรมดาๆ ในความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจ อาทิ ลักทรัพย์ ยักยอก นื้อโกง ฯลฯ พัฒนาจนมีรูปจากเดิมที่มีผู้กระทำความผิดไม่กี่คน เป็นลักษณะที่สลับซับซ้อนอยู่ในรูปแบบขององค์อาชญากรรม (Organized Crime) ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงผู้ยุคโลกไร้พรมแดน ทำให้องค์กรอาชญากรรมพัฒนาจนกลายเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Organized Crime) ที่มีเครือข่ายโยงใยข้ามประเทศตั้งแต่ระดับย่อยเพียงสองประเทศไปจนถึงระดับภูมิภาคและระดับโลกส่ง ผลให้ปัญหาอาชญากรรมทวีความรุนแรงมากขึ้น องค์กรสหประชาชาติได้ศึกษา และประมาณรายได้ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติแต่ละปีว่ามากถึง ร้อยละสามถึงร้อยละห้าของรายได้ประชาชาติทั่วโลก⁷ และการค้ามนุษย์ก็เป็นหนึ่งในสิบรูปแบบการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่องค์กรสหประชาชาติกำหนดเอาไว้

การค้ามนุษย์จัดอยู่ในอาชญากรรมประเภทมีต้นทุน กล่าวคือ เป็นอาชญากรรมที่ต้องใช้เงินเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชญากรรมและผลตอบแทนที่กลับมาก็มีมูลค่ามหาศาลและส่วนหนึ่งของเงินได้จากการกระทำความผิดจะถูกนำไปใช้เป็นต้นทุนในการกระทำความผิดครั้งใหม่ขึ้นมาอีก ก่อให้เกิดเป็นวัฏจักรของการก่ออาชญากรรมขึ้นมาอย่างไม่สิ้นสุด⁸ สหประชาชาติได้ประมาณว่าแต่ละปีมีเงินจากการค้ามนุษย์หมุนเวียนถึง 5,000 ถึง 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ⁹ และใน

⁶ ธนู แก้วโสภาส, อเมริกา (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชาติเศรษฐกิจจำกัด, 2536) หน้า 291.

⁷ http://www.unodc.org/unodc/en/trafficking_human_beings.html

⁸ วีระพงษ์ บุญญากาศ, “อาชญากรรมค้าหญิง ค้าเด็ก กับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน,” บทบัญญัติ เล่ม 56 ตอน 2 (มิถุนายน 2543): 213.

⁹ CATW, MAPP, Article Premier, AFEM and EWL, Guide to the New UN Trafficking Protocol (North Amherst: CATW, 2001), p. 1.

ประเทศไทยเฉพาะในส่วนของการค้าประเวณีมีเงินสะพัดถึง 45,000 ถึง 60,000 ล้านบาทต่อปี¹⁰ เงินได้เหล่านี้นอกจากจะไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แล้ว ยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย เพราะเงินได้จำนวนมหาศาลนำไปสู่การสร้างอิทธิพลของผู้กระทำผิด นอกจากนั้นเงินเหล่านี้ยังนำไปสร้างความเข้มแข็งและความคงอยู่ขององค์กรอาชญากรรมในการดำเนินงานต่อไปได้ และดังที่ได้กล่าวไปแล้ว เงินส่วนหนึ่งจะถูกนำไปใช้เป็นต้นทุนในการก่ออาชญากรรมขึ้นอีกครั้ง

ประเทศไทย ก็เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ก็ต้องประสบกับปัญหาการค้าหญิงและเด็กมานาน ประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้าออกประเทศโดยได้รับวีซ่าง่าย หรือ ไม่ต้องใช้วีซ่า องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจึงเลือกประเทศไทยเป็นที่ประกอบอาชญากรรม จนมีการเรียกประเทศไทยว่าเป็นสวรรค์ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ประมาณว่ารายได้ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศสูงถึงปีละ 2 แสนล้านบาท¹¹ องค์กรอาชญากรรมจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกเข้ามาประกอบอาชญากรรมในประเทศไทย มีทั้งยาเสพติด การพนัน การฉ้อโกง การปลอมแปลงเอกสารเดินทาง รวมทั้งการค้าโสเภณีข้ามชาติและการค้ามนุษย์โดยเฉพาะปัญหาโสเภณีและการค้ามนุษย์ที่นอกเหนือจากทำลายคุณค่าความเป็นมนุษย์แล้ว ยังสร้างภาพลักษณ์ที่เสียชื่อเสียงให้กับประเทศมาก จนสื่อมวลชนต่างประเทศเคยตั้งสมญานามให้กับประเทศไทยว่าเป็นช่องของโลกล นอกจากนั้นยังมีการสร้างเว็บไซต์ชื่อว่า “Don’t Buy Thai” ขึ้นมาเพื่อโจมตีสินค้าไทยแพร่หลายไปบนอินเทอร์เน็ต

ประเทศไทยเป็นทั้งประเทศต้นทาง ประเทศปลายทางและประเทศทางผ่านของการค้ามนุษย์ เพื่อวัตถุประสงค์ทุกรูปแบบ อาทิ ใช้งานให้บริการในครัวเรือน บังคับใช้แรงงาน ค่าประเวณี ขอทาน ถ้าสุดกล่าวกันว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้ามนุษย์ในภูมิภาคนี้¹² เพื่อส่งต่อไปยังภูมิภาคต่างๆ ของโลก แต่ละปีประมาณว่ามีหญิงสาวพม่าประมาณ 10,000 คน ถูกนำตัวจากประเทศพม่าเพื่อค้าประเวณีในประเทศไทย¹³ องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการย้ายถิ่น (IOM) รายงานว่า ปี 2000 ได้ช่วยเหลือและส่งตัวเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในประเทศไทยและส่งกลับประเทศในจำนวนนั้นเป็นหญิงและเด็กชาวกัมพูชา 235 คน เพิ่มจากปี ค.ศ. 1999 ซึ่งมีจำนวน 119 คน นอกจากนั้นยังมี

¹¹ สำนักงานอัยการสูงสุด สถาบันกฎหมายอาญา, “ประเทศไทยกับอนุสัญญาต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ,” <http://www.matichon.co.th>, 19 กรกฎาคม 2545

¹² มูลนิธิวิถีธรรมศรี, เช็กข้ามชาติ เช็กอินเทอร์เน็ต (กรุงเทพฯ: โครงการวิถีธรรมศรี, 2544), หน้า 60.

¹³ Poravich Makornwatana, “Trafficking in Women and its Human Right Violation,” บทบัญญัติ เล่ม 55 ตอน 2 (มิถุนายน 2542): 135.

หญิงชาวพม่า 13 คน และเวียดนามอีก 8 คน¹⁴ เด็กหญิงและเด็กชายซึ่งเป็นกำพร้า หรือถูกขายโดยพ่อแม่ส่วนมากจะถูกนำมาจากพม่า และกัมพูชาเพื่อค้าประเวณีและทำงานในแก๊งค์ขอทาน และบางครั้งมีการค้าคนทั้งครอบครัวเพื่อนำมาทำงานในโรงงาน ส่วนเด็กหญิงจากจีนตอนใต้และลาวถูกนำตัวมาทำงานในอุตสาหกรรมเพศพาณิชย์ นอกจากนี้ พบว่ามีการนำผู้หญิงจากชาติตะวันตก โดยเฉพาะยุโรปตะวันออกและรัสเซียเข้ามาในประเทศไทย เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ข้างต้น

การค้ามนุษย์นับเป็นปัญหาใหญ่ที่ประเทศไทยต้องเร่งแก้ไข ปัจจุบันยังไม่เคยมีรายงานว่ามี การจับกุมผู้ค้ามนุษย์รายใหญ่ได้ ในทางตรงกันข้าม เนื่องจากการค้ามนุษย์มักจะถูกเป็นผู้ต้องหาใน ความผิดฐานต่างๆ เสียเอง เช่น มั่วสุมในสถานค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของ ตนเองหรือผู้อื่นตามกฎหมายค้าประเวณี เหตุที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและถูกจับกุมตามกฎหมาย คนเข้าเมืองจะไม่มีสิทธิที่จะได้รับการให้คำปรึกษาทางกฎหมายหรือการดูแลทางการแพทย์เป็น พิเศษแต่อย่างใด แม้ว่าปัจจุบันจะมีบันทึกข้อตกลงเรื่องแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ แต่ก็มิได้มี สถานะเป็นกฎหมาย หรือในกรณีที่มีการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงนี้ในส่วนของกรณีผ่อนผันตาม มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติการเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อให้คนต่างด้าวสามารถอยู่ในประเทศไทย ได้ และอาจไม่ต้องถูกดำเนินคดีหากเห็นว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่เหยื่อก็มักจะถูกส่งกลับ ประเทศบ้านเกิดทันทีที่เสร็จสิ้นกระบวนการ และในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมักปฏิบัติต่อ เหยื่อที่เป็นคนต่างด้าวในฐานะของผู้กระทำความผิดฐานลักลอบเข้าเมืองและดำเนินการส่งกลับ ประเทศโดยเร็ว นอกจากนี้หากหญิงหรือเด็กที่เป็นเหยื่อนั้นเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดอื่นๆ นอกจากกฎหมายคนเข้าเมือง อาทิ ความผิดฐานมิไว้หรือใช้ซึ่งเอกสารปลอมซึ่งมีโทษจำคุก 5 ปี หรืออาจจะรวมทั้งความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่ง ความผิดเหล่านี้เป็นความผิดที่มีโทษหนัก และไม่สามารถผ่อนผันหรือยกเว้นการดำเนินคดีได้

จากความไม่สำเร็จของข้อตกลงระหว่างประเทศหลายๆ ฉบับ ก่อนหน้า ประกอบกับปัญหา การค้ามนุษย์ได้ลุกลามกลายเป็นปัญหาสากลที่ทุกประเทศต้องร่วมมือกันแก้ไข ทั้งนานาชาติดังได้ ตระหนักถึงภัยอันตรายของปัญหาองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ก่อให้เกิดเจตจำนงร่วมกันที่จะหา มาตรการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจัง โดยเริ่มจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องนี้ และพัฒนามาเป็นหัวข้อหรือของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ต่อมาเป็นระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการว่าด้วย การป้องกันอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแห่งสหประชาชาติ หลังจากนั้นมีการ

¹⁴ International Organization for Migrant, "Trafficking in Migrants," *Quarterly Bulletin*, No 23-Special Issue (April 2001), p. 2.

ประมุขระดับรัฐมนตรีว่าด้วยองค์ระอาชญากรรมข้ามชาติ จนในที่สุดสมัชชาสหประชาชาติลงมติ ในปี พ.ศ.2541 ให้จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจระหว่างรัฐบาลให้ยกร่าง อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารที่เกี่ยวข้องอีก 3 ฉบับ คือ พิธีสารเกี่ยวกับเรื่องการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก พิธีสารเรื่องการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น และพิธีสารเรื่องการลักลอบผลิตและค้าอาวุธ การยกร่างอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าวสำเร็จลงในปี พ.ศ. 2543 และเปิดให้ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติลงนามในอนุสัญญา และพิธีสาร ระหว่างวันที่ 12-15 ธันวาคม 2543 ณ เมืองปาเลร์โม ประเทศอิตาลี โดยมีประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยร่วมลงนามใน อนุสัญญา 127 ประเทศ และในพิธีสารแนบทำยอนุสัญญามีประเทศที่ลงนาม 80 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเช่นเดียวกัน (ยกเว้นพิธีสารเรื่องการลักลอบผลิตและค้าอาวุธ)

ประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก และพิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นทางบก ทะเล และอากาศ โดยที่รัฐบาลได้มอบหมายให้อัยการสูงสุดลงนามในอนุสัญญาฉบับนี้และพิธีสารทั้งสองแทน รัฐบาล เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2543 ซึ่งจะมีผลต่อการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันอาชญากรรมข้ามชาติของ ไทยอย่างมาก แต่การลงนามดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีภาระผูกพันต้องแก้ไขเพิ่มเติมหรือบัญญัติ กฎหมายใหม่หลายประการ เพื่อเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายในการปรามปรามองค์กร อาชญากรรมอย่างได้ผล และเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญาก่อนให้สัตยาบันต่อไป

กฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เป็นหนึ่งในกฎหมายทั้งหมดที่ต้องได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม หากประเทศไทยสามารถแก้ไขกฎหมายภายในว่าด้วยการค้ามนุษย์ให้สอดคล้องกับพันธกรณีตาม อนุสัญญานี้ได้สำเร็จ นอกจากจะทำให้ประเทศไทยมีระบบกฎหมายในการต่อต้านและปราม ปรามการค้ามนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่ในการ ต่อสู้กับปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ยังทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายป้องกันและปรามปรามการค้ามนุษย์ที่ ใกล้เคียงกับประเทศภาคีสมาชิกอื่นๆ ทั่วโลก และสามารถจัดปัญหาต่างๆ ในเรื่องความร่วมมือ ระหว่างประเทศได้ และหากมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้เท่าทันบรรดาอาชญากร รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังแล้ว จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง การศึกษานี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกฎหมาย และมาตรการทางกฎหมาย ไทยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ามนุษย์

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อแสวงหากฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่ดี และเหมาะสมกับสภาพปัญหา การค้ามนุษย์ของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายไทยที่สอดคล้องและขัดแย้งกับพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อเพิ่มเติมอนุสัญญา สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

1.2.3 เพื่อศึกษาบทบัญญัติของพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่ จัดตั้งในลักษณะองค์กร

1.2.4 เพื่อทราบถึงกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับ ว่าเหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.5 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงของปัญหาการค้ามนุษย์และองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และความผิดฐานค้ามนุษย์ที่มีลักษณะข้าม ชาติโดยองค์กรอาชญากรรมตามพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่ จัดตั้งในลักษณะองค์กร รวมทั้งมาตรการทางกฎหมายในเรื่องการค้ามนุษย์ของต่างประเทศ โดยเฉพาะเปรียบเทียบกับประเทศเบลเยียมและสเปนในฐานะที่เป็นประเทศที่จัดว่ามีปัญหาการค้า มนุษย์มากเป็นลำดับต้นๆ ของโลกแต่ทั้งสองประเทศ ได้รับการยอมรับว่าสามารถควบคุมปัญหาที่ เกิดขึ้นได้ดี และมีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเหยื่อจากการค้ามนุษย์ และสหรัฐอเมริกาในฐานะของ ประเทศมหาอำนาจของโลก และยังเป็นประเทศต้นแบบของกฎหมายใหม่ๆ ที่จำเป็นต้องศึกษา

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

ไทยในฐานะรัฐที่ร่วมลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็กซึ่งจะต้องให้สัตยาบันต่อไป อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทย ในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ประเทศไทยจึงมีพันธะที่จะต้องสำรวจกฎหมายภายในว่า สอดคล้องกับอนุสัญญาหรือไม่ อย่างไร ในปัจจุบันกฎหมายไทยเรื่องดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับ อนุสัญญา และไม่สามารถแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังขาดมาตรการที่ ชัดเจนและเหมาะสมต่อผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้อง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ โดยยึดถือตามแนวทางของอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าว

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิจัยเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารภาษาไทย และภาษาต่างประเทศที่เป็นตัวบทกฎหมาย ตำรากฎหมาย หนังสือ วารสาร บทความและเอกสารอื่นๆ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้รับกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่ดี และเหมาะสมกับสภาพปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทย

1.6.2 ได้ทราบถึงรายละเอียดของกฎหมายไทยที่ที่สอดคล้องและขัดแย้งกับพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

1.6.3 ได้ทราบถึงรายละเอียดของบทบัญญัติของพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพื่อเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

1.6.4 ได้ทราบถึงรายละเอียดของกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับว่าเหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.5 ได้ทราบถึงความเชื่อมโยงของปัญหาการค้ามนุษย์และองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย